

splátek byly vůbec vyloučeny. Ale tuto zásadu nelze uvést v soulad s uvedeným vládním nařízením. Jest totiž uvážiti, že ustanovení § 21 i u pohledávky požívající jinak úlev zřejmě předpokládá žalobu a rozhodnutí o ní, je-li pohledávka sporná, a že podle ustanovení §§ 19, odst. 2 a 20 věřitel se může domáhati zaplacení celého zbytku pohledávky s příslušenstvím, a to bez rozdílu, zda byla pohledávka sporná čili nic, za podmínek v těchto §§ 19 a 20 vytčených. Názor, že by v prvním případě (u pohledávek sporných — § 21) nebylo místa pro žalobu o plnění, nýbrž toliko pro žalobu se žádáním určovacím (§ 228 c. ř. s.), nemá podkladu v tomto ustanovení vládního nařízení a vedl by k tomu, že by se postavení věřitelovo ztěžovalo, ježto by byl nucen znovu žalovati o plnění, aby dosáhl vykonatelného exekučního titulu. Účelem právní úpravy nemůže tu býti, aby byl věřitel nucen tutéž pohledávku uplatňovati dvojím sporem. Podobně je tomu v případech §§ 19, odst. 2 a 20 vl. nař., z nichž se podává, že úlevy mohou pominouti, takže by bylo na újmu věřitelovu, kdyby se mu poskytovalo oprávnění k žalobě teprve potom, až by úlevy pominuly. Podle § 18 vl. nař. jest pak v případech tam uvedených právo na úlevu vázáno podmínkami, a bylo by zase na soudě, aby rozhodoval teprve po zvláštní žalobě, zdali ony podmínky byly splněny, kdyby o tom vznikl spor. To vše odporuje názoru, že vládní nař. č. 250/35 Sb. z. a n. vylučuje žaloby o plnění. I předpisy o opatření v řízení exekučním (§§ 25 a násl. vl. nař.) nasvědčují správnosti názoru o přípustnosti těchto žalob o plnění, neboť dlužník může nárok na úlevy při splácení pohledávek uplatňovati, aniž mu v tom překáží exekuční titul, o který se pohledávka opírá. Není tedy vyloučena, a to ani dočasně, žaloba o plnění jediné z toho důvodu, že dosud nedospěly splátky podle § 13 vl. nař., a nelze z ustanovení toho vyvozovati, že by byla i sama splatnost pohledávky odsunuta. Výklad ten může se opřít i o doslov ustanovení § 13 vl. nař., v němž na rozdíl od »splatnosti« byla úleva dlužníková vyjádřena jinými slovy (tak zejména slovy »nelze vymáhati« v § 13, odst. 4 vl. nař.), která účinek úlev přenášejí spíše do řízení vymáhacího v užším smyslu slova (exekučního). Tomu nasvědčuje ostatně i okolnost, že v uvedeném vládním nařízení jest obsažen poukaz na řízení exekuční i mimo část IV., která zvláště o něm jedná (srov. na př. § 19, odst. 1 a) vl. nař.). Námitky žalované nejsou tudíž opodstatněny. Z předchozích vývodů plyne zároveň, že exekučním titulem, tedy v souzeném případě platebním příkazem a rozsudkem o něm vydaným, není zažalovaná pohledávka ještě zbavena úlev v mezích vl. nař. č. 250/35 Sb. z. a n. (nyní též 258/36 Sb. z. a n.), což plyne z ustanovení § 25 vl. nař. č. 250/35 Sb. z. a n.

Čís. 15502.

Chladicí zařízení jest »stroj« ve smyslu § 297 a) obč. zák. a stává se příslušenstvím nemovitosti, užívá-li se ho při provozu řeznické a uzenářské živnosti, pro niž je nemovitost zvlášť zařízení.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv I 2160/36.)

Žalobkyně domáhá se žalobou podle § 37 ex. ř. vyloučení chladicího přístroje z exekuce nucenou dražbou nemovitosti tvrdíc, že přístroj ten prodala dlužníkům jako zařízení jejich řeznické a uzenářské živnosti, vyhradivši si k němu právo vlastnické až do úplného zaplacení tržové ceny, což se dosud nestalo. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, n e j v y š š í m s o u d e m z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Žalobkyně namítá neprávem, že chladicí zařízení, jehož vyloučení z exekuce se domáhá, není strojem ve smyslu § 297 a) obč. zák. Otázka, co jest strojem, se neřídí definicí fyzikální neb technickou, nýbrž jde o názor obchodu, není tudíž otázkou, již řeší znalci, nýbrž otázkou právní, jejíž řešení náleží soudu. Chladicí zařízení druhu, o jaký v souzené věci jde, bývá v obchodě označováno též jako chladicí stroj, a jeho podstatnou částí, bez níž nemůže plniti svůj účel, totiž vyráběti chlad, jest elektromotor a kompresor, o jejichž povaze jako strojích nemůže býti nejmenší pochybnosti. Nižší soudy proto nepochybily, uznaly-li, že celé chladicí zařízení je stroj, a použily-li na ně ustanovení § 297 a) obč. zák. Podle tohoto ustanovení platí dodané stroje, k nimž si vyhradil dodavatel vlastnictví, za příslušenství nemovitosti objednatele, byly-li s ní spojeny způsobem uvedeným v §§ 294 a 297 obč. zák., aniž si dodavatel vymohl knihovní poznámku, že stroje jsou jeho vlastnictvím. Dovolání ani netvrdí, že si žalobkyně vymohla takovou poznámku, nýbrž popírá vlastnost příslušenství u chladicího zařízení jí dodaného z důvodu, že není spojeno s nemovitostí objednatelovou způsobem uvedeným v §§ 294 a 297 obč. zák., že nebylo do země zapuštěno, ve zdi upevněno, přinýtováno a přibito, že nebylo ani v takovém účelovém spojení s nemovitostí objednatelovou, že jí bez něho nebylo lze užívat, a konečně že nebylo vlastníkem nemovitostí určeno k tomu, by se ho trvale s nemovitostí užívalo, ježto tato určovací vůle vlastníková byla vyloučena jeho prohlášením o uznání vlastnictví žalobkyně až do úplného zaplacení. Leč, jak se nejvyšší soud již opětovně rozhodl (srov. zejména čís. 10647 a 11200 Sb. n. s.), nezáleží při otázce, zda věc jest příslušenstvím nemovitosti, jen na větším či menším stupni fyzické stability spojení věci s nemovitostí, aniž jen na tom, zda věc podle vůle vlastníka má či nemá býti pokládána za příslušenství hlavní věci, nýbrž stačí, aby se vedlejší věci při hlavní věci stále upotřebovalo, aby sloužila hospodářskému účelu hlavní věci a aby byla s ní v takovém zevním spojení, které svědčí tomu, že věc určena jest sloužit k její trvalé potřebě. Tyto náležitosti jsou i v souzené věci splněny, neboť je zjištěno, že se chladicího zařízení dodaného žalobkyní užívá v nemovitosti objednatele při provozu řeznické a uzenářské živnosti, pro níž jest nemovitost zvlášť zařízena, že byla jím nahrazena stará lednice, které se k původnímu účelu již neužívá, a že toto účelové věnování chladicího zařízení trvalo i v době, kdy živnost řeznická a uzenářská byla provozována pachtýřem nemovitostí dané do dražby. Chladicí za-

řízení dodané žalobkyní stalo se tudíž, ježto žalobkyně si nevymohla poznámku ve smyslu § 297 a) obč. zák., příslušenstvím nemovitosti do dražby dané, přestalo býti vlastnictvím žalobkyně a stalo se vlastnictvím majitelů nemovitostí do dražby dané. Žaloba, opřená o vlasnictví žalobkyně k tomuto chladicímu zařízení, byla proto právem zamítnuta.

Čís. 15503.

Odvolání dosud neprovedeného výplatního příkazu neopravňuje banku, aby peníze převzaté k výplatě od zmocnítele složila u soudu.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv II 945/34.)

Žalobkyně (její manžel) složila v souhlase s firmou L. u žalované banky pro firmu L. částku 10.000 Kč jako částečnou úplatu, k níž byla podle smíru s firmou L. povinna. Druhého dne žalobkyně tento vklad odvolala s příkazem, by žalovaná banka složenou částku až na další u sebe deponovala a uvolnila ji teprve na nový výslovný příkaz. S tím banka souhlasila prohlásivši žalobkyni, že složený vklad jest u ní jí k dispozici. Poněvadž však firma L. trvala na tom, by složený vklad byl vydán jí, oznámila to banka žalobkyni a současně odepřevši vrácení vkladu žalobkyni složila jej podle § 1425 obč. zák. k soudu. P r v ý s o u d žalobu na vydání vkladu zamítl, o d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Jde o zmocnitelský poměr mezi žalobkyní a žalovanou bankou podle § 1002 obč. zák., záležející v tom, že žalobkyně dne 19. srpna 1933 složila u žalované banky 10.000 Kč s příkazem, aby její pražská centrála tuto částku převedla na účet L. banky pro firmu L. Na tento poměr nemá vůči žalované straně žádného vlivu okolnost, že žalobkyně učinila tak v dohodě s firmou L. a v přítomnosti jejího zástupce a plnomocníka, neboť tím tato firma, která žádných peněz u žalované banky nesložila, nevstoupila do žádného právního poměru k žalované bance. Tak to také sporné strany chápaly, neboť nemluvalo se při skládání oněch peněz o obsahu smlouvy mezi žalobkyní a firmou L. Žalovaná banka neměla o smlouvě té žádné vědomosti a nebyl jí znám důvod složení oněch peněz. Podle § 1020 obč. zák. byla žalobkyně vůči žalované straně — a jen o tento poměr zde nyní jde — oprávněna odvolati příkaz žalované straně daný, pokud nebyl splněn, a žalovaná strana byla povinna vrátiti žalobkyni jakožto své zmocnitelce na její žádost složené peníze. Této povinnosti se žalovaná strana nezprostila tím, že peníze ty složila podle § 1425 obč. zák. na soud, ježto důvody, pro něž lze s účinkem dluh splniti složením na soudě, musí tkvít v osobě věřitelově, na jehož